

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 3368

Warszawa, 24 czerwca 2010 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Mariana Starownika.

(-) Krzysztof Borkowski; (-) Bronisław Dutka; (-) Eugeniusz Grzeszczak;
(-) Stanisław Kalemba; (-) Jan Kamiński; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Ewa Kierzkowska; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Adam Krzyśków; (-) Jan Łopata;
(-) Mieczysław Marcin Łuczak; (-) Mirosław Maliszewski; (-) Mirosław Pawlak; (-) Janusz Piechociński; (-) Józef Racki; (-) Stanisław Rakoczy;
(-) Wiesław Rygiel; (-) Tadeusz Sławecki; (-) Aleksander Sopliński;
(-) Marian Starownik; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Andrzej Sztorc;
(-) Piotr Walkowski; (-) Stanisław Witaszczyk; (-) Stanisław Żelichowski.

USTAWA

z dnia 2010 r.

o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych

Art. 1. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 40c ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dopłaty mają charakter pomocy de minimis w rolnictwie i są udzielane zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, z zastrzeżeniem art. 40f – 40h.”;

2) po art. 40g dodaje się art. 40h w brzmieniu:

„Art. 40h. 1. Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany, o których mowa w art. 40c, dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r., nie mają charakteru pomocy de minimis w rolnictwie.

2. Dopłaty przysługują producentowi rolnemu, który poniósł szkodę w uprawach spowodowaną przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r., oszacowaną przez komisję powołaną przez wojewodę na podstawie odrębnych przepisów, która wynosi średnio powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 95, poz. 792 i Nr 97, poz. 799.

wystąpiły szkody, z wyłączeniem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w gospodarstwie rolnym w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

3. Po wszczęciu postępowania w sprawie udzielania dopłaty dyrektor oddziału terenowego Agencji stwierdza średnią wysokość szkód w danym gospodarstwie na podstawie protokołu oszacowania szkód sporządzonego przez komisję, o której mowa w ust. 2.

4. Wysokość dopłaty nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn kwoty obniżenia dochodu i intensywności pomocy brutto, o której mowa w art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006 powiększonej o kwotę kosztów poniesionych w związku z wystąpieniem szkód i pomniejszonej o kwotę wypłaconego odszkodowania, kwotę kosztów nieponiesionych w związku z wystąpieniem szkód i kwotę pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów.

5. Odmawia się udzielania dopłaty, jeżeli łączna wysokość pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów oraz otrzymanych odszkodowań w związku z powodzią, obsunięciem się ziemi lub huraganem w 2010 r., przekracza kwotę obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006.

6. Do wniosku określonego w art. 40d ust. 1 producent rolny dołącza oryginał albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika ośrodka pomocy społecznej, wojewodę, wójta, burmistrza albo prezydenta miasta kopię protokołu oszacowania szkód sporządzonego przez komisję, o której mowa w ust. 2, wraz z kwotą obniżenia dochodu obliczonego przez wojewodę zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006.

7. Dopłatę pomniejsza się o 50 %, jeżeli przed powstaniem szkód nie została zawarta na okres 12 miesięcy umowa ubezpieczenia obejmująca ochronę ubezpieczeniową co najmniej 50 % powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, od co najmniej jednego z ryzyk: suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W związku z wystąpieniem powodzi na znacznej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 87/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie ustanowienia pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

Program ten, zgodnie z § 1 tej uchwały, został wprowadzony z dniem 15 czerwca 2010 r. W związku z tym, że program ten spełnia wymogi programu pomocowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006, str. 3), nie wymaga on notyfikacji Komisji Europejskiej.

Jednym z rodzajów pomocy, o jaką mogą się ubiegać producenci rolni, którzy ponieśli w 2010 r. szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan, określonym w wyżej wymienionym programie, jest dopłata z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany, przyznawana przez Agencję Rynku Rolnego.

W celu wykonania wyżej wymienionego elementu programu należy dokonać zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.).

Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany będą obejmowały producentów rolnych, którzy jesienią 2010 r. oraz wiosną 2011 r. zakupią i użyją do siewu materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany.

Dopłaty dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r., nie mają charakteru pomocy de minimis w rolnictwie. Intencją projektu ustawy jest, aby producenci rolni poszkodowani przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r., otrzymali wsparcie finansowe, niezaliczane do indywidualnych limitów pomocy w rolnictwie, przy wykorzystaniu tego samego mechanizmu udzielania

dopłat, ponieważ limit pomocy w rolnictwie jest ograniczony zarówno, co do kwoty pomocy indywidualnej, jak i kwoty globalnej przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku udzielania dopłat dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r., zasady i warunki udzielania takiej pomocy będą takie same jak dla producentów rolnych, którzy ubiegają się o dopłaty w ramach pomocy de minimis w rolnictwie, przy czym producenci tacy będą musieli dołączyć do wniosku opinię wojewody określającą wysokość szkody w uprawach spowodowaną dotknięciem ich gospodarstw powodzią, obsunięciem się ziemi lub huraganem w 2010 r. Szkada w uprawach spowodowana powodzią, obsunięciem się ziemi lub huraganem w 2010 r. będzie oszacowana przez komisję powołaną na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.).

Dopłaty dla producentów będą przyznane, jeżeli w ich gospodarstwie lub dziale specjalnym produkcji rolnej szkoda w uprawach spowodowana powodzią, oszacowana przez komisję powołaną przez wojewodę będzie wynosić średnio powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z wyłączeniem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w gospodarstwie rolnym w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wysokość dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany dla producentów rolnych, którzy w 2010 r. ponieśli szkodę w uprawach spowodowaną przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn kwoty obniżenia dochodu i intensywności pomocy brutto, o której mowa w art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006 powiększonej o kwotę kosztów poniesionych w związku z wystąpieniem szkód i pomniejszonej o kwotę wypłaconego odszkodowania, kwotę kosztów nieponiesionych w związku z wystąpieniem szkód i kwotę pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów. Za odrębne przepisy należy rozumieć przepisy dotyczące innych form pomocy wymienionych w uchwale Rady Ministrów nr 87/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie ustanowienia pomocy dla rodzin rolniczych,

w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

W związku z tym ze program pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r. stanowi program pomocowy, o którym mowa w rozporządzeniu nr 1857/2006, został zgłoszony i zarejestrowany w Komisji Europejskiej pod nr XA109/2010 oraz jest dostępny na http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/exemption/xa10910_pl.pdf.

W celu pełnej realizacji uchwały nr 87/2010 w zakresie udzielania dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany konieczna będzie nowelizacja rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie terminów składania wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany oraz terminu i sposobu wypłaty tej dopłaty (Dz. U. Nr 113, poz. 945, z późn. zm.) polegająca na określeniu terminu składania wniosków dla producentów rolnych w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływała projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływała na producentów rolnych, przedsiębiorców prowadzących obrót materiałem siewnym oraz Agencję Rynku Rolnego.

2. Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanych przepisów spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa. Wprowadzenie nowego rodzaju pomocy wiąże się z następującymi skutkami finansowymi:

Jesień 2010 r.

100 tys. ha x 100 zł/ha = 10 mln zł

Wiosna 2011 r.

100 tys. ha x 100 zł/ha = 10 mln zł

Przyjęcie powyższego oznacza konieczność dodatkowego zabezpieczenia środków finansowych w wysokości 20 mln zł w budżecie Agencji Rynku Rolnego na 2011 r., biorąc pod uwagę terminy składania wniosków o dopłatę, które będą określone w znowelizowanym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie terminów składania wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany oraz terminu i sposobu wypłaty tej dopłaty (Dz. U. Nr 113, poz. 945, z późn. zm.).

3. Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i na funkcjonowanie przedsiębiorstw

4. Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na poziom zatrudnienia.

5. Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie proponowanych rozwiązań dotyczących pomocy dla producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w uprawach spowodowanych przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r. przyczyni się do złagodzenia skutków tych zdarzeń klimatycznych oraz pozwoli na uzyskanie w kolejnych latach plonów o wysokiej jakości.

6. Konsultacje społeczne.

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych projekt ustawy przesłany zostanie do organizacji społeczno-zawodowych, związków zawodowych, a w szczególności do: Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Rady Krajowej Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Konfederacji Pracodawców Polskich, Forum Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP oraz Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych.

7. Skutki społeczne.

Projekt niesie za sobą pozytywne skutki społeczne. Zalane tereny rolnicze w powodzi maj-czerwiec 2010r. będą obsiane materiałem siewnym dobrej jakości co zagwarantuje, że wejdą w plonowanie w 2011 r. i nie będą odłogowały.

Warszawa, 12 lipca 2010 r.

BAS-WAPEiM-1201/10

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i
organizacji niektórych rynków rolnych (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Marian Starownik)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, ze zmianami). Zmiana odnosi się do przepisów dotyczących udzielania dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Wnioskodawcy proponują dodanie nowego przepisu, określającego szczególne zasady udzielania takich dopłat producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wymaga sięgnięcia do postanowień:

- art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE);
- rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. WE L 83 z 27.3.1999, str. 1, ze zmianami; dalej: rozporządzenie 659/1999)
- rozporządzenia Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i art. 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającego

rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. U. UE L 358 z 16.12.2006, str. 3; dalej: rozporządzenie 1857/2006).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

A. Ocena projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej sprowadza się w istocie do oceny jego zgodności z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 i 108 TfUE.

B. Kwestią wstępną, którą należy rozstrzygnąć oceniając zgodność projektu ustawy z rynkiem wewnętrznym, jest jego kwalifikacja w świetle obowiązku notyfikacyjnego, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TfUE. Zgodnie z tym przepisem, Komisja Europejska jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy państwa. Przepis ten jest ściśle związany z zasadą określoną w art. 107 ust. TfUE, w myśl której wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest – z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach - niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Z punktu widzenia prowadzonych ustaleń znaczenie ma fakt, że Komisja Europejska nie zgłosiła zastrzeżeń do uchwały Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2010 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcia się ziemi lub huragan w 2010 r. (por. zestawienie informacji przekazanych przez państwa członkowskie Komisji na mocy rozporządzenia 1857/2006; Aid No: XA 109/2010). Jednakże postanowienia projektowanej ustawy wykraczają poza ramy udzielania pomocy, które zostały wskazane w przekazanej Komisji informacji na temat zasad wsparcia określonych w uchwale Rady Ministrów. W szczególności projekt ustawy nie zawiera ograniczeń dotyczących czasu trwania programu pomocy, podczas gdy w informacji zakreśla się w tym zakresie precyzyjne granice (od dnia 15 czerwca 2010 r. do 15 czerwca 2011 r.). Ponadto, adresatem wsparcia, o którym mowa w zestawieniu informacji dotyczącym uchwały Rady Ministrów, są rodziny rolnicze, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcia się ziemi lub huragan w 2010 r., projekt ustawy określa natomiast zasady wsparcia, którego adresatami są (wszyscy bez wyjątku) producenci rolni (por. art. 40c ust. 1 zmienianej ustawy w związku z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, Dz. U. z Dz.U. z 2004 r., Nr 10, poz. 76, ze zmianami). Wreszcie, w zestawieniu informacji wskazane zostały planowane w

ramach programu roczne wydatki – łączna wysokość pomocy dla gospodarstw rolnych ze środków budżetu państwa (200 mln. zł.), projekt ustawy nie zawiera zaś regulacji dotyczącej tego zagadnienia.

Podsumowując powyższe ustalenia należy stwierdzić, że zasady wsparcia, o których mowa w projekcie ustawy odbiegają od zasad, które zostały przedstawione w zestawieniu informacji dotyczących uchwały Rady Ministrów i podlegają ocenie pod kątem zgodności z rynkiem wewnętrznym stosownie do wymogów określonych w art. 107 i 108 TfUE.

Niezależnie od przedstawionych ustaleń należy wyrazić wątpliwość, czy program wsparcia, który został określony w uchwale Rady Ministrów, a zatem w akcie prawa wewnętrznego, obowiązującym wyłącznie jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty, i – z założenia – nie mogący wywoływać żadnych skutków prawnych w stosunku do podmiotów trzecich, w tym także producentów rolnych, może zostać zakwalifikowany jako plan pomocy w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE. Warto zauważyć, że – zgodnie z zasadami ogólnymi - procedurze notyfikacyjnej podlega wszelka nowa pomoc, a zatem każda pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy. Rozporządzenie wskazuje dwie kategorie pomocy nowej: program pomocy i pomoc indywidualną, przy czym pomoc indywidualna może być pomocą przyznawaną na podstawie programu pomocowego albo pomocą przyznawaną niezależnie od programu pomocowego (*ad hoc*). Uwzględniając definicje tych pojęć zawarte w art. 1 lit. d i lit. e rozporządzenia 659/1999 należy uznać, że pomoc, o której jest mowa w uchwale Rady Ministrów, z pewnością nie stanowi pomocy indywidualnej, ponieważ określa zasady wsparcia w sposób generalny i abstrakcyjny. Z drugiej jednak strony kwalifikacja określonego w tym akcie programu wsparcia jako programu pomocy (takie stanowisko przyjęli przekazujący Komisji zestawienie informacji, str. 1 zestawienia, i wnioskodawcy projektu, str. 3 projektu) również nie jest oczywista. Zgodnie z art. 1 lit. d program pomocowy oznacza w szczególności każde działanie, na którego podstawie, bez dalszego wprowadzania w życie wymaganych środków, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w ustawie w sposób ogólny i abstrakcyjny. Uchwała Rady Ministrów nie może stanowić podstawy dokonywania wypłat pomocy indywidualnej, ponieważ podstawa taka musi być określona w akcie prawa powszechnie obowiązującego. Jako projekt programu pomocy należy zatem zakwalifikować opiniowany projekt ustawy i – niezależnie od działań podjętych w stosunku do uchwały Rady Ministrów – to ten projekt podlega ocenie pod kątem zgodności z rynkiem wewnętrznym.

C. Dokonanie oceny zgodności projektu ustawy z rynkiem wewnętrznym wymaga uwzględnienia postanowień rozporządzenia 1857/2006. Zgodnie z jego art. 3 ust. 2 programy pomocowe spełniające wszystkie określone w nim warunki są zgodne ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit c) TfUE i wyłączone z obowiązku notyfikacji przewidzianego w art. 108 ust. 3

TfUE. Warunki wyłączenia są przy tym następujące: a) spełnione muszą być wszystkie warunki przewidziane w rozporządzeniu, b) program zawiera bezpośrednio odesłanie do rozporządzenia 1857/2006, cytując jego tytuł oraz odesłanie do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, c) zostało przedłożone zestawienie informacji przewidziane w art. 19 ust. 1 rozporządzenia 1857/2006. Rozporządzenie to określa m.in. warunki udzielania rolnikom pomocy na rzecz strat spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi (art. 11 rozporządzenia 1857/2006). Stosowanie do tego przepisu jednym z warunków wyłączenia jest wymóg, zgodnie z którym pomoc należy wypłacić w ciągu czterech lat od zdarzenia (art. 11 ust. 10 w związku z ust. 1). Uwzględniając ten wymóg należy stwierdzić, że projektowana ustawa nie zawiera ograniczenia czasu przyznawania pomocy na podstawie proponowanego programu pomocy. Oznacza to, że określony w projekcie program pomocowy nie spełnia warunków wyłączenia ogólnego reżimu notyfikacyjnego i podlega procedurze, o której mowa w art. 108 ust. 3 TfUE (por. art. 3 ust. 4 rozporządzenia 1857/2006).

D. Pomoc, która nie jest objęta wyłączeniem na mocy rozporządzenia 1857/2006, podlega ocenie Komisji Europejskiej w świetle przesłanek uznania pomocy za zgodną z rynkiem wewnętrznym, które określone są w art. 107 ust. 2 lit. b oraz ust. 3 lit. c TfUE. Ocena ta dokonywana jest przez Komisję zgodnie z kryteriami ustanowionymi w Wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w sektorach rolnictwa i leśnictwa w latach 2007-2013 (Dz. Urz. UE C 319 z 27.12.2006, s. 1; dalej: wytyczne). W wytycznych Komisja wskazuje warunki, których spełnienie zapewnia, że planowana pomoc zostanie przez nią zaakceptowana jako zgodna z rynkiem wewnętrznym. W kontekście prowadzonych ustaleń znaczenie ma fakt, że wytyczne zawierają m.in. postanowienia odnoszące się do pomocy z tytułu wyrównania szkód w produkcji rolnej lub w środkach produkcji rolnej, które spowodowane są klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi (pkt 119 i n. wytycznych) oraz niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi (pkt 124 i n. wytycznych). Wytyczne określają w szczególności okres, jaki może dzielić zdarzenie od wypłaty pomocy (pkt 119 wytycznych). Uwzględniając przywołane postanowienia wytycznych należy wskazać, że projektowany program pomocy nie określa ram czasowych jej przyznawania. W tym zakresie odbiega od wskazówek Komisji określających dopuszczalne kategorie wsparcia i z tego powodu brak jest podstaw do uznania jego zgodności z rynkiem wewnętrznym. Ocena zgodności projektowanej ustawy z rynkiem wewnętrznym pozostaje w zakresie kompetencji Komisji Europejskiej, z których może ona skorzystać na podstawie art. 107 ust. 2 lit. b oraz ust. 3 lit. c TfUE.

E. Projektowany program pomocy powinien zostać przesłany Komisji Europejskiej w trybie notyfikacyjnym, określonym w art. 108 ust. 3 TfUE, i poddany ocenie Komisji pod względem zgodności z rynkiem wewnętrznym w świetle przesłanek ustanowionych w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TfUE. Projektowane

środki nie mogą zostać wprowadzone w życie dopóki procedura notyfikacyjna nie doprowadzi do wydania przez Komisję decyzji końcowej (art. 108 ust. 3 zdanie trzecie TfUE). Należy wskazać, że krajowy element procedury notyfikacyjnej uregulowany został w art. 12 i n. ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, ze zmianami). Zgodnie z art. 16a tej ustawy w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie, opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu występuje z wnioskiem do ministra właściwego do spraw rolnictwa m.in. o wydanie opinii w sprawie zgodności z rynkiem wewnętrznym lub o przekazanie projektu do Komisji Europejskiej celem jego notyfikacji.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych zawiera przepisy dotyczące materii, która objęta jest zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest projektem przyznania pomocy przez państwo. Projekt ustawy nie spełnia warunków uznania za zgodny z rynkiem wewnętrznym, które zostały wskazane w Wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w sektorach rolnictwa i leśnictwa w latach 2007-2013. Projekt ustawy podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodność projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej uzależniona jest od zachowania wymogów procedury notyfikacyjnej oraz od wydania przez Komisję Europejską pozytywnego rozstrzygnięcia w sprawie zgodności planowanej pomocy z rynkiem wewnętrznym.

Autor:

Ziemowit Cieślik

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory Bazy REX: przedszkola, edukacja, projekt ustawy, Unia Europejska

Autor:

Ziemowit Cieślik

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory Bazy REX: przedszkola, edukacja, projekt ustawy, Unia Europejska

Warszawa, 12 lipca 2010 r.

BAS-WAPEiM-1202/10

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marian Starownik) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, ze zmianami). Zmiana odnosi się do przepisów dotyczących udzielania dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Wnioskodawcy proponują dodanie do zmienianej regulacji nowego przepisu, określającego szczególne zasady udzielania takich dopłat producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

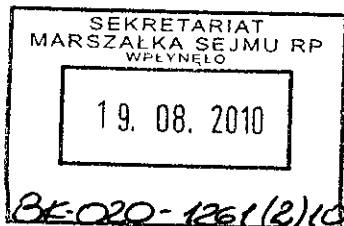
Michał Królikowski

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Fsr-432pp-186-2/10

Warszawa, 2010-08-18

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 23 lipca 2010 r., znak GMS-WP-181-39/10 przy którym przesłano *poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych* – w załączeniu przesyłam *Opinię Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych*.

Załącz.: 1

Z poważaniem

Sup. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU
Teoduzę Naletowicz

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Fsr-432pp- 186-1 /10

Warszawa, 2010-08- 18

Opinia

**do projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego
i organizacji niektórych rynków rolnych**

W odpowiedzi na pismo Pana Grzegorza Schetyny, Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lipca 2010 r., znak GMS-WP-181-39/10, przy którym przesłano poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, działając na podstawie art. 12 ust. 1 oraz art. 14 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.), stwierdzam co następuje.

- I. Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) „Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

Zatem wsparcie udzielane przedsiębiorcy jest uznawane za pomoc publiczną w rozumieniu ww. przepisu, o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- udzielane jest ono przez Państwo Członkowskie lub ze źródeł państwowych,
- powoduje uzyskanie korzyści finansowej przez przedsiębiorcę na warunkach odbiegających od istniejących na rynku,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Przedłożony przez Marszałka Sejmu RP projekt przewiduje udzielenie wsparcia producentom rolnym w postaci dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

Biorąc pod uwagę ww. przesłanki pomocy publicznej, należy zauważyć, iż:

- pomoc będzie udzielana ze środków publicznych w formie dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany;

- wsparcie uzyskiwane przez producentów rolnych, o których mowa w projektowanej ustawie, odbiega od wsparcia, jakie mogą uzyskać pozostali producenci rolni;
- projekt ma charakter selektywny ponieważ dotyczy producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.;
- wsparcie udzielone wybranym producentom rolnym wpłynie na wymianę handlową na rynku wewnętrznym z uwagi na duży odsetek wymiany handlowej w sektorze rolnictwa pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi, a zatem wszystkie ww. przesłanki są spełnione.

II. Przedłożony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych jest niezbędny do realizacji uchwały Rady Ministrów NR 87/2010 z dnia 1 czerwca 2010 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcia się ziemi lub huragan w 2010 r. Program ten został zaakceptowany przez Komisję Europejską i zarejestrowany pod numerem XA 109/2010 oraz dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/XA%20109-10-PL.pdf. Uchwała (a zatem także program) jest zgodna z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006., str. 3).

III. Przedłożony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, z uwagi na zgłoszenie do Komisji Europejskiej ww. Uchwały, nie podlega notyfikacji do Komisji Europejskiej.

Z up. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
 PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Nałęcz